

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: **«РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ
ПІДПРИЄМСТВА (на прикладі ТОВ «Світ-Лайф»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Бобіль Владислав Ігорович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Кошельок Галина Володимирівна

/підпис/

ОДЕСА – 2017

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У системі показників, що характеризують ефективність виробництва, одне із провідних місць належить собівартості продукції. У ній як у синтетичному показнику відбиваються всі сторони виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства: рівень використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, якість роботи окремих працівників і керівництва в цілому. Собівартість є одним з основних факторів формування прибутку, однієї з основних частин господарської діяльності й відповідно одним з найважливіших елементів керування. Аналіз собівартості продукції має чимале значення, бо за зниженні собівартості продукції збільшується прибуток підприємства.

Мета дослідження – на підставі теоретичних, методичних і практичних підходів визначити резерви зниження собівартості продукції промислового підприємства та шляхи її зниження довівши їхню доцільність та ефективність.

Завдання дослідження:

- розкрити економічну сутність собівартості продукції;
- визначити класифікацію витрат та видів собівартості продукції;
- розглянути методику аналізу собівартості продукції;
- дослідити стан і перспективи розвитку виробництва безалкогольних напоїв, мінеральних вод в Україні;
- охарактеризувати підприємство ТОВ «Світ-Лайф» провести аналіз господарської діяльності розглянутого підприємства;
- визначити фактори та оцінити їх вплив на зміну собівартості продукції;
- розкрити резерви зниження собівартості продукції;
- розробити заходи щодо зниження собівартості продукції.

Об'єктом дослідження є резерви зниження собівартості продукції на ТОВ «СВІТ-ЛАЙФ», яке є виробником безалкогольних напоїв, мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки.

Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти визначення резервів зниження собівартості продукції підприємства.

Методами дослідження в роботі є загальні методи наукового дослідження, частково-наукові прийоми (формально логічний, аналітичний статистичний, графічний), методи фінансового аналізу.

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правова база, підручники з економіки та економічного аналізу, статті періодичної печаті, бухгалтерська звітність розглянутого підприємства, зокрема бухгалтерський баланс і звіти про фінансові результати за 2014-2016 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменування) на 6 сторінках. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи

становить 76 сторінок комп'ютерного тексту, містить 21 таблицю та 5 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «Теоретичні основи собівартості продукції підприємства» розкрита економічна сутність собівартості продукції, визначена класифікація витрат та видів собівартості продукції, розглянута методика аналізу собівартості продукції

У другому розділі роботи «Аналіз собівартості продукції ТОВ «Світ-Лайф» проаналізовано стан і перспективи розвитку виробництва безалкогольних напоїв, мінеральних вод в Україні, проведений аналіз господарської діяльності ТОВ «Світ-Лайф», визначені фактори, які впливають на зміну собівартості та надана оцінка їх впливу.

У третьому розділі дослідження «Шляхи зниження собівартості продукції підприємства» розкрити резерви зниження собівартості продукції, запропоновано заходи щодо зниження собівартості продукції.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Собівартість продукції – це витрати, які пов'язані з випуском і реалізацією продукції у грошовому виразі. Однозначного трактування даної економічної категорії в науковій літературі не існує, але, можна відзначити, що головний її зміст полягає в тому щоб виражати в грошових одиницях витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції. Як показник господарської діяльності собівартість продукції є якісним показником, що характеризує ефективність діяльності підприємства. Показник собівартості також широко застосовується на всіх рівнях управління економікою: є базою ціноутворення на продукцію, що випускається, використовується при визначенні нижньої межі цін, обґрунтуванні рішень про обсяг і структуру випуску продукції.

2. У теперішній час нараховується близько двох десятків групувань витрат за різними класифікаційними ознаками. Найбільшу питому вагу в загальних витратах підприємства мають операційні витрати, тобто витрати, що зумовлюються основним видом діяльності підприємства (виробництвом продукції, наданням послуг, виконанням робіт), або такі, що забезпечують її здійснення. На вітчизняних підприємствах залежно від часу обчислення розраховують, як правило, річну (складається раз на рік) та квартальну (складається раз на квартал) собівартості.

3. Важлива роль у забезпеченні оптимального рівня собівартості належить аналізу, головна мета якого – виявлення можливості більш раціонального використання виробничих ресурсів, зменшення витрат на виробництво, реалізацію і забезпечення зростання прибутку. аналіз собівартості продукції дає змогу вивчити тенденції зміни її рівня, визначити

відхилення фактичних витрат від планових та причини їх виникнення, виявити резерви зниження собівартості продукції і виробити заходи з їх реалізації.

4. Асортимент газованих та негазованих безалкогольних напоїв, ароматизованих напоїв, чаю та тонізуючих напоїв вимагає гнучкості постійно збільшується. Лідером на українському ринку безалкогольних напоїв є іноземне підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна» – єдине підприємство в Україні, яке уповноважене виготовляти напої під товарними знаками, що належать The Coca-Cola Company.

5. ТОВ «Світ-Лайф» працює на ринку натуральних сиропів та топінгів. За 5 років існування ТОВ «Світ-Лайф» змогло знайти свою нішу на роздрібному ринку продуктів харчування завдяки високій якості продукції, що виробляється, яка підтверджена відповідними сертифікатами. За останні роки у товариства спостерігається перевищення темпів зростання обсягу реалізованої продукції над темпами зростання її собівартості, щорічне зростання рентабельності продукції свідчить про підвищення попиту на продукцію підприємства, продуктивність праці має стабільну тенденцію до зростання, але не існує взаємозв'язку між темпами зростання продуктивності праці та заробітною платою, спостерігається випередження темпів зростання продуктивності праці над темпами зростання фондоозброєності у 2016 р. порівняно з 2015 р. Аналіз структури витрат ТОВ «Світ-Лайф» за економічними елементами свідчить про те, що виробництво продукції є матеріалоємним, що підтверджує значна питома вага матеріальних витрат. Аналіз витрат за статтями калькуляції показав, що мають місце перевитрати майже за усіма статтями, як проти попереднього року, так і проти планових показників. Визначення впливу факторів «норма» і «ціна» на перевитрату ароматизаторів та барвників, дозволило виявити резерви зниження собівартості.

6. Використання методу дольової участі, як одного з різновидів економіко-математичних методів, та методу ланцюгових підстановок дозволило виділити основні статті витрат підприємства, які мають найбільший вплив на собівартість продукції: «Сировина і матеріали», «Загальновиробничі витрати» та «Витрати на утримання та експлуатацію обладнання». Саме тому, доцільним буде зосередитися на зниженні цих видів витрат при розробці заходів щодо зменшення собівартості продукції. Факторний аналіз собівартості продукції дозволив з'ясувати позитивні та негативні фактори, що впливають на зміну собівартості продукції. Факторний аналіз виявив, що значний вплив на підвищення витрат на виробництво у 2016 році здійснило безпосередньо підвищення витрат саме на матеріальні ресурси. Тому зниження витрат на виробництво за рахунок економії матеріальних ресурсів сьогодні для підприємства питання актуальне.

7. Зниження собівартості продукції має першорядне значення для розвитку підприємства, оскільки є основною умовою зростання прибутку, рентабельності продукції, ефективності виробництва. У цьому ж полягає і її народногосподарське значення. За ознакою економічного змісту джерела

зниження собівартості продукції групуються таким чином: підвищення продуктивності праці; зменшення затрат на матеріали, паливо, енергію; скорочення затрат на обслуговування виробництва і на управління; економія позавиробничих витрат; зменшення або скасування непродуктивних витрат.

8. Розроблено конкретні заходи щодо зниження собівартості продукції. Такими заходами стали:

- скорочення енергоспоживання за рахунок встановлення мережевого енергозберігаючого стабілізатору «Electrosaving» 600;
- заміна постачальника ковпачка;
- скорочення інших операційних витрат. Впровадження наведених заходів допоможе підприємству знизити у цілому витрати на 1 грн. виробленої продукції на 5,7 %.

АНОТАЦІЯ

Бобіль В. І. «Резерви зниження собівартості продукції підприємства (на прикладі ТОВ «Світ-Лайф»)).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою *(шифр та назва спеціальності)*

професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства».
(назва магістерської програм)

– Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. *Об'єктом дослідження* є резерви зниження собівартості продукції на ТОВ «СВІТ-ЛАЙФ», яке є виробником безалкогольних напоїв, мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки. *Предметом дослідження* виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти визначення резервів зниження собівартості продукції підприємства.

У роботі розкрита економічна сутність собівартості продукції, визначена класифікація витрат та видів собівартості продукції, розглянута методика аналізу собівартості продукції

Проаналізовано стан і перспективи розвитку виробництва безалкогольних напоїв, мінеральних вод в Україні, проведений аналіз господарської діяльності ТОВ «Світ-Лайф», визначені фактори, які впливають на зміну собівартості та надана оцінка їх впливу.

Визначено резерви зниження собівартості продукції, запропоновано заходи щодо зниження собівартості продукції.

Ключові слова: собівартість продукції, класифікація, витрати, резерви, заходи.

ANNOTATION

Bobil V. “Reserves to reduce the cost of production of the enterprise (by an example of LLC “Svit-Life”) “

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

076 «Entrepreneurship, trade and exchange activity » under the master's program
(code and name of the specialty)

«Economy and development strategy of the enterprise ».
(title of master program)

– Odessa National Economics University. – Odessa, 2017.

The work consists of three sections. The object of research is the reserves for reducing the cost of production at LLC "Svit-Life", which is a producer of soft drinks, mineral waters and other bottled water. The subject of research is theoretical, methodological and practical aspects of the definition of reserves to reduce the cost of enterprise.

The work reveals the economic essence of the production cost, determines the classification of costs and types of production costs, examines the method of cost price analysis.

The state and prospects of development of production of soft drinks, mineral waters in Ukraine are analyzed, the analysis of economic activity of LLC "Svit-Life" has been carried out, the factors that influence the change in the cost price and the assessment of their influence are determined.

The reserves for reducing the cost of production are determined, measures to reduce the cost of production are proposed.

Key words: production cost, classification, costs, reserves, measures.